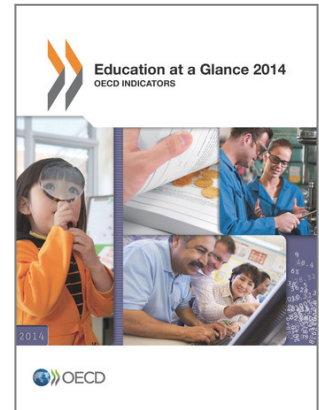

OECD *Multilingual Summaries*

Education at a Glance 2014

OECD Indicators

Summary in Icelandic

Read the full book on: 10.1787/eag-2014-en

Education at a Glance 2014

Vísbendingar OECD

Útdráttur á íslensku

Ábatanum af auknu aðgengi að menntun er ekki dreift af sanngirni

Aðgengi að menntun heldur áfram að aukast og hlutfall þeirra fullorðinna sem eru með mikla færni í læsi eykst sífellt en félagsleg og efnahagsleg mismunun færirst í aukana vegna þess að áhrif menntunar og færni á tækifæri hvers einstaklings í lífinu hafa aukist umtalsvert.

Vinumarkaðurinn launar góðan árangur og mikla færni

Tökum atvinnuástandið sem dæmi. Að meðaltali eru meira en 80% þeirra sem eru með háskólamenntun með atvinnu samanborið við 60% þeirra sem eru með menntun lægri en stúdentspróf. Þó er háskólamenntað fólk, einkum þeir sem yngri eru, ekki ónæmt fyrir atvinnuleysi. Innan allra OECD-ríkjanna var atvinnuleysi meðal háskólafélks að meðaltali 5,0% árið 2012 (hækkun úr 3,3% árið 2008) en hjá fólki á aldrinum 25-34 ára var það 7,4% (hafði hækkað úr 4,6% frá árinu 2008). Til samanburðar náði atvinnuleysi fólks á aldrinum 25-34 ára sem var án framhaldsskólamenntunar 19,8% árið 2012 (og jafnvel hærra í sumum löndum) sem er hækkun úr 13,6% árið 2008. Þessar tölur staðfesta enn á ný að hin nýlega efnahagskreppa hefur bitnað harðast á ungu fólki með litla menntun (Vísir A5).

Skortur á færni eykur aðeins hættuna á atvinnuleysi – jafnvel meðal fólks sem er með svipað menntunarstig. Sem dæmi: í þeim 24 löndum og landssvæðum sem tóku þátt í Survey of Adult Skills (athugun á færni fullorðins fólks) voru 5,8% fullorðinna án framhaldsskólamenntunar en voru með í meðallagi mikla færni í læsi atvinnulaus árið 2012 í samanburði við 8,0% fullorðinna með svipað menntunarstig sem voru með lága færni í læsi. Á sama hátt voru 3,9% fullorðinna með háskólamenntun og voru með litla færni í læsi án atvinnu í samanburði við 2,5% þeirra sem höfðu náð hvað mestri færni á því sviði (Vísir A5).

Gögn um tekjur benda einnig til að bili milli þeirra sem „hafa“ og „hafa ekki“ hvað varðar menntun. Í OECD-ríkjum hafa fullorðnir einstaklingar með háskólamenntun um 70% hærra laun að meðaltali en þeir sem eru með framhaldsskólamenntun. Mismunur í færni hefur einnig áhrif á tekjur, jafnvel meðal fólks sem er með sama menntunarstig: að meðaltali er einstaklingur með háskólamenntun sem hefur náð hvað mestri færni í læsi með um 45% hærra tekjur en einstaklingur sem hefur hvað minnsta færni í læsi samkvæmt mælingum Survey of Adult Skills (Vísir A6).

Í flestum löndum er algengara að fólk feti sig upp á hærra stig menntunar en að það lækki

Útþensla menntakerfa í mörgum OECD-ríkjum, bæði á framhaldsskólastigi og á sviði framhaldsmenntunar bæði utan og innan háskóla hefur veitt ungu fólki á aldrinum 25-34 ára tækifæri til að afla sér meiri menntunar en foreldrar þeirra. Að meðaltali í OECD-ríkjunum sem tóku þátt í Survey of Adult

Skills árið 2012 (sem er afrakstur af OECD-áætluninni um alþjóðlegt mat á færni fullorðinna, (OECD Programme for the International Assessment of Adult Competencies eða PIAAC)) hafa 32% ungs fólks náð hærra menntunarstigi en foreldrar þess en á hinn bóginn hafa aðeins 16% þeirra ekki náð stigi foreldra sinna í menntun. Í öllum löndum nema Eistlandi, Þýskalandi, Noregi og Svíþjóð er alger hreyfing upp á við á sviði menntunar algengari en alger hreyfing niður á við. Útþensla menntunar hefur verið sérstaklega áberandi í Frakklandi, Írlandi, Ítalíu, Kóreu, Spáni og Rússlandi þar sem mismunurinn milli hreyfingar á við og niður á við á sviði menntunar er 30 prósentustig eða meira (Vísir A4).

Aðrar niðurstöður

- Næstum 40% fólks á aldrinum 25-34 ára eru nú með háskólamenntun, sem er 15 prósentustigum hærra en meðal fólks á aldrinum 55-64 ára (Vísir A1).
- Að meðaltali er 10 prósentu hækkun hefur orðið milli hlutfalls eldri og yngri fullorðinna á hæstu stigum færni í læsi (Vísir A1).
- Flest börn í OECD-löndunum hefja nú skólagöngu sína allöngu fyrir 5 ára aldurinn. Meira en þrjú fjórðu 4-ára barna (84%) eru skráð í forskóla eða grunnskóla í OECD ríkjum og í þeim ríkjum OECD sem eru aðilar að ESB er hlutfallið 89% af 4-ára börnum (Vísir C2).
- Um 72% nemenda sem hefja nám í framhaldsskóla ljúka náminu sem þeir skráðu sig í innan fræðilegra tímamarka námsbrautarinnar. Ef bætt er við tveimur árum til viðbótar hjá nemendum til að ljúka framhaldsmenntun sinni þá ljúka 87% nemenda námi sínu tveimur árum eftir tilgreindan tíma um námslok að meðaltali í öllum OECD-ríkjum (Vísibending A2).
- Að meðaltali í öllum OECD-ríkjum árið 2012 stunduðu 49% 15-29 ára ungs fólks í nám. Af þeim 51% sem eftir voru höfðu 36% atvinnu, 7% voru atvinnulaus og 8% stóðu utan vinnumarkaðarins (Vísir C5).
- Stofnanir á háskólastigi og að minna marki forskólastofnanir hljóta hæst hlutfall fjármagns frá einkaaðilum: Nemur það annars vegar 31% og 19% hins vegar. Fjármögnun hins opinbera á menntastofnunum jókst á öllum skólastigum milli árána 2000 og 2011 í öllum löndum (nema á Ítalíu) þar sem sambærileg gögn eru tiltæk. Þó hafa fleiri heimili átt hlutdeild í fjármögnun menntunar og þannig hefur fjármögnun einkaaðila aukist enn hraðar í meira en þremur fjórðu landanna (Vísir B3).
- Hlutfall opinberrar fjármögnunar á menntun dróst saman í tveimur þriðju landanna milli árána 2005 og 2011 en á skemmra tímabilinu á árunum 2008 til 2011 – þegar fjármálakreppan var í hámarki – jókst hlutfall framlagsins til hennar hraðar (eða dróst saman hægar) heldur en opinber fjármögnun á allri annarri þjónustu í 16 af þeim 31 löndum þar sem gögn voru fyrir hendi. (Vísibending B4).
- Aðeins er krafist meistaragráðu af forskólakennurum í fjórum af 35 löndum þar sem gögn liggja fyrir en krafa er um það hjá framhaldsskólakennurum sem kenna almennar greinar í 22 af þeim 36 löndum þar sem gögn eru tiltæk (Vísir D6).
- Fagþróun kennara er skyldubundin á öllum skólastigum í um þremur fjórðu OECD-ríkja og samstarfsríkja þess þar sem gögn eru fáanleg. Þó gerð sé krafa um það hjá öllum kennurum í efri bekkjum grunnskóla í 17 löndum og vegna starfsframa og launahækkana í 8 löndum er þessi ekki krafist í 6 löndum (Vísir D7).
- Árið 2012 voru 4,5 milljónir nemenda á háskólastigi innritaðir í nám utan eigin heimalands. Ástralía, Austurríki, Lúxemborg, Nýja Sjáland, Sviss og Bretland eru með hæst hlutfall alþjóðlegra námsmanna miðað við heildarinnritun í nám á háskólastigi (Vísir C4).

© OECD

Þessi útdráttur er ekki opinber OECD þýðing.

Eftirprentun þessa útdráttar er leyfileg, að því tilskildu að getið sé höfundarréttar OECD og titils upprunalegu útgáfunnar.

Fjölmörg útdrættir eru þýdd ágríp af útgáfum OECD sem upphaflega voru gefnar út á ensku og frönsku.

Þeir eru fáanlegir án endurgjalds í netbókaverslun OECD www.oecd.org/bookshop

Hafið samband við Réttinda- og þýðingareiningu OECD, framkvæmdanefnd fjölmiðlunar og almannamálefna ef frekari upplýsinga er þörf hjá: rights@oecd.org eða með faxi: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Heimsækið vefsíðu okkar www.oecd.org/rights

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2014), *Education at a Glance 2014: OECD Indicators*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/eag-2014-en